

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до виконання розрахунково-графічної роботи
з навчальної дисципліни

«АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

*(для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
всіх форм навчання зі спеціальності 281 – Публічне управління
та адміністрування)*

Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2024

Методичні рекомендації до виконання розрахунково-графічної роботи з навчальної дисципліни «Аналіз господарської діяльності» (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання зі спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. Г. В. Запорожець. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024. – 23 с.

Укладач канд. екон. наук, доц. Г. В. Запорожець

Рецензент

М. М. Новікова, доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту і публічного адміністрування Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

Рекомендовано кафедрою менеджменту і публічного адміністрування, протокол № 1 від 31.08.2023

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1 ВИБІР ТЕМИ РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ	5
2 СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ.....	5
3 ПІДБІР І ВИВЧЕННЯ ЛІТЕРАТУРИ ЗА ТЕМОЮ РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ.....	10
4 ПІДБІР І ПЕРЕВІРКА НЕОБХІДНИХ МАТЕРІАЛІВ	11
5 ОФОРМЛЕННЯ РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ.....	12
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	13
ДОДАТОК А Рекомендована тематика розрахунково-графічної роботи.....	15
ДОДАТОК Б Зразки планів розрахунково-графічних робіт.....	17

ВСТУП

Важливим засобом підвищення рівня економіко-аналітичної підготовки майбутніх спеціалістів з публічного управління та адміністрування є виконання в процесі навчання розрахунково-графічної роботи з аналізу господарської діяльності підприємств різних форм власності.

Джерелами інформації у процесі виконання розрахунково-графічної роботи можуть бути дані як облікової інформації, так і необлікової. Базові джерела – це форми періодичної та річної звітності, реєстри бухгалтерського обліку, акти ревізій, інформація преси, телебачення тощо. Студенти стаціонару збирають необхідний матеріал для виконання розрахунково-графічної роботи в період виробничих практик на підприємствах, здобувачі заочної форми навчання збирають інформацію підприємств, на яких вони працюють, і можуть виконувати роботу за замовленням підприємств.

Розрахунково-графічна робота має на меті:

- допомогти здобувачу систематизувати, розширити та закріпити знання, одержані в процесі теоретичних та практичних занять з аналізу;
- оцінити рівень освоєння знань здобувача з загальної економічної підготовки;
- підготувати здобувача до розв'язання складніших завдань у процесі виконання випускної кваліфікаційної роботи (бакалаврської, магістерської).

1 ВИБІР ТЕМИ РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ

Вибір теми розрахунково-графічної роботи – важлива та відповідальна справа. Правильний вибір значною мірою визначає кінцевий результат виконання роботи. Здобувач повинен орієнтуватись на вибір проблеми, вивчення якої істотно розширить та поглибить його професійні знання в галузі економічного аналізу господарської діяльності підприємств.

У методичних рекомендаціях дається тематика розрахунково-графічних робіт (дод. А). Проте вона має рекомендаційне значення та не виключає можливості самостійного вибору здобувачем теми роботи з урахуванням його наукових інтересів, відповідності науковій тематиці кафедри, актуальних проблем практики. Головною вимогою під час вибору теми має бути її актуальність та практична значущість.

План повинен складатися із вступу, теоретичного, аналітичного та проектного розділів, висновків. Зразки планів робіт різної тематики наведено в додатку Б.

Остаточний варіант плану здобувач узгоджує з керівником, що забезпечує правильне визначення головних напрямів роботи. Зазвичай початковий варіант плану в процесі вивчення джерел і літератури підлягає додатковій переробці, виправленням та уточненням.

2 СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ

Обсяг роботи повинен забезпечити повне і глибоке розкриття теми. Досвід свідчить про те, що оптимальною є робота в 30–35 сторінок аркуша А4.

Складники роботи:

2.1 Титульний аркуш. На ньому потрібно зазначити; назви ЗВО, кафедри, теми, курс, спеціальність, прізвище та ініціали здобувача, науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали наукового керівника, а також місто, у якому розташований навчальний заклад та рік виконання розрахунково-

графічної роботи.

2.2 *Завдання на розрахунково-графічну роботу.* Воно йде за титульним аркушем і містить тему роботи та перелік вихідних даних до виконання роботи.

2.3 *Зміст.* У змісті наводиться повний перелік усіх складників роботи із зазначенням розділів, параграфів, а також сторінок, на яких вони розмішені.

2.4 *Вступ.* У ньому обґрунтовується актуальність вибраної теми роботи, розкриваються мета та завдання роботи, дається стисла характеристика об'єкта дослідження: власність, організаційно-правова форма, галузева приналежність, місце розташування, головні економічні показники за звітний період (бажано узагальнити у формі таблиці).

2.5 *Теоретичний розділ.* У цьому розділі розкривається теорія аналізу за обраною темою. Визначаються мета, завдання, етапи та джерела інформації для аналізу. Відповідно з визначеними етапами аналізу розкривається кожен із них із характеристикою застосовуваних показників, методики проведення їхнього аналізу, факторних моделей. Викладати матеріали потрібно без прикладів.

Здобувач повинен виходити з того, що його робота – це продовження дослідження, проведеного до нього іншими авторами, що його розробки спираються на їхні праці. Тому потрібно дати критичний огляд наукової літератури з вибраної теми, яку студент самостійно вивчив та опанував.

2.6 *Аналітико-рекомендаційний розділ* починається із *загальної техніко-економічної характеристики підприємства*. У характеристиці підприємства (об'єкта), за матеріалами якого виконана робота, потрібно вказати організаційно-правову форму підприємства, його відомчу підпорядкованість; масштаб (чисельність персоналу, вартість основних фондів, виробнича потужність тощо), а також стан підприємства за головними показниками: обсяг виробництва та реалізації продукції (послуг), фонд оплати праці, доходи, поточні витрати, прибуток (збитки) тощо. Потрібно також подати інформацію про перспективи його розвитку.

Далі відповідно за визначеними у теоретичному розділі етапами аналізу, охарактеризованими показниками та з використанням наведених методів

виконується аналіз діяльності базового підприємства за обраною темою. Джерелами інформації слугують дані статистичної звітності, планові дані, звіти про виробничо-господарську діяльність певного підприємства та пояснювальні записки.

Наприкінці кожного етапу аналізу, якому відповідає окремий підрозділ роботи, необхідно зробити узагальнення та висновки. Дотримання цих вимог забезпечить високий рівень контрольної роботи.

В аналітико-рекомендаційному розділі роботи з'ясовують ступінь виконання плану (завдань) за показниками, які характеризують діяльність підприємства (фірми) за обраною темою; визначають відхилення фактично досягнутих показників від планових та даних минулого періоду (а якщо можливо, і порівняно з даними інших підприємств, із середніми показниками з об'єднання, галузі, із показниками конкурентів). Виконуються аналітичні розрахунки кількісного виміру впливу головних факторів на відхилення фактичних показників від базисних (еталонних).

У процесі виконання роботи потрібно використовувати різні методи аналізу: порівняння, деталізація підсумкових показників, статистичні групування, ряди динаміки, індекси, балансовий метод, метод ланцюгових підстановок, метод середніх величин, вибірковий метод, таблиці, графіки тощо.

У разі використання в процесі аналізу прийому порівняння показників потрібно застосувати різні його форми (порівняння з планом, із минулими періодами, із нормами та нормативами, із показниками інших підприємств та підприємств-конкурентів).

Прийом деталізації підсумкових узагальнювальних показників передбачає аналіз їхніх елементів за окремими періодами (рік, квартал, місяць, декада, день, година), структурними підрозділами підприємства (служби, відділи, цехи, дільниці, робочі місця).

Статистичні групування використовуються для вивчення складу сукупності, яка аналізується, за певними ознаками (наприклад, аналіз чисельності робітників підприємства за категоріями, віком, статтю, складом

роботи тощо), а також для з'ясування зв'язку між окремими показниками (наприклад, між кваліфікацією робітників та рівнем продуктивності їхньої праці тощо).

Ряди динаміки застосовують для з'ясування тенденцій (закономірностей) у зміні показників, які аналізуються. Водночас необхідно розрахувати та проаналізувати показники, які характеризують ряди динаміки: середній рівень ряду, абсолютний приріст (ланцюговий, базисний), темпи зростання (ланцюговий, базисний), середній темп зростання (визначається за формулою середньої геометричної величини), темп приросту, абсолютне значення одного відсотка приросту.

Індекси використовують для вивчення динаміки показників, які аналізуються, а також для визначення впливу на загальну зміну (приріст або зниження) найважливіших факторів.

Сутність застосування балансового прийому полягає в складанні й аналізі різноманітних балансів (баланс доходів та видатків, робочого часу, руху основних фондів тощо).

На підставі методу середніх величин (середньої арифметичної, геометричної, гармонічної, хронологічної) розраховують і аналізують різні середні показники: середня заробітна плата одного працівника, середня вартість основних виробничих фондів, середня продуктивність праці, середній бал якості продукції тощо.

Вибірковий метод застосовують у тому разі, коли з різних причин обстеженню підлягає інформація не всієї генеральної сукупності, а тільки її частки, відібраної на підставі спеціально розроблених наукових принципів. Аналіз цієї вибіркової інформації дає змогу коректно охарактеризувати сукупність загалом. За допомогою різних видів цього методу (хронометраж, метод моментних спостережень, анкетування тощо) можна проаналізувати втрати робочого часу, мотиви плинності кадрів, якість продукції тощо.

Спосіб ланцюгових підстановок використовують для визначення впливу (абсолютного та відносного) різних факторів на загальні зміни показників.

Крім перерахованих вище методів аналізу, здобувач може використати в процесі обробки та узагальнення необхідної інформації також інші економіко-статистичні та економіко-математичні методи й виконати розрахунки на ПЕОМ.

Після виконання розрахунків не рекомендовано обмежуватись тільки констатацією фактів. Для поглиблення аналізу необхідно виявити та деталізувати конкретні причини, які призвели до відхилення фактичних показників від базисних, вказати невикористані підприємством резерви.

Викладення питань, які досліджуються в роботі, необхідно підтвердити фактичним матеріалом підприємств із розробкою необхідних аналітичних таблиць, розрахунків, діаграм та графіків, які розкривають методику й техніку економічного аналізу показників.

За результатами виконаного аналізу необхідно обґрунтувати пропозиції, спрямовані на усунення недоліків, покращення показників роботи підприємства. Необхідно запропонувати заходи щодо ліквідації виявлених недоліків та забезпечення найповнішого використання внутрішньогосподарських резервів підвищення ефективності використання матеріальних трудових і фінансових ресурсів. Заходи мають бути конкретними і економічно обґрунтованими.

Отже, у процесі виконання аналітико-рекомендаційного розділу, який є головним в розрахунково-графічній роботі, здобувач повинен розв'язати такі найважливіші завдання:

- дати об'єктивну оцінку діяльності підприємства;
- виявити внутрішні резерви підвищення його ефективності та конкурентоспроможності;
- запропонувати заходи щодо використання резервів та поліпшення.

2.7 Висновки. У цьому розділі підводяться підсумки вивчення та дослідження поставленої проблеми. У тезовій формі необхідно подати головні результати, одержані у процесі виконання роботи та пропозиції, спрямовані на вдосконалення та підвищення ефективності виробництва.

2.8 *Список літератури.* У список використаної літератури варто включати не тільки цитовані та згадані джерела, але й ті, з якими студент ознайомився в процесі підготовки роботи.

На початку списку джерел, що використовуються, поміщають закони України, укази Президента, документи уряду України, інструктивно-нормативні матеріали. Далі літературні джерела розташовуються за абеткою *безподілу на види* (книги, статті тощо) або у порядку появи посилань по тексту роботи. Дані про джерела наводяться мовою оригіналу.

Для роботи рекомендується 10–15 найменувань джерел.

Не можна використовувати джерела країн-агресорів, таких як Білорусії та Росії.

2.9 *Додатки.* У додатках подаються таблиці, графіки, розрахунки та інший допоміжний матеріал. Ця частка не зараховується в обсяг роботи та не обмежується розмірами.

3 ПІДБІР І ВИВЧЕННЯ ЛІТЕРАТУРИ ЗА ТЕМОЮ РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ

На початку виконання роботи здобувач повинен звернутись до підручників, посібників по курсу, ознайомитись з додатковою літературою за вибраною темою: монографіями, журнальними та газетними статтями, інструктивними та методичними матеріалами.

Під час огляду літератури особливу увагу потрібно звернути на різні погляди та позиції окремих авторів, порівняти різні точки зору та висловити своє ставлення до них.

У процесі роботи з літературою ведуть записи у вигляді конспектів, цитат, витягів, на які дають посилання. Цінність цих записів полягає в тому, що з їхньою допомогою студент у процесі вивчення першоджерел накопичує теоретичний і фактичний матеріал до розрахунково-графічної роботи.

4 ПІДБІР І ПЕРЕВІРКА НЕОБХІДНИХ МАТЕРІАЛІВ

Після вивчення необхідної літератури здобувач має уявлення з усіх питань, обумовлених темою роботи. У подальшому він може перейти до підбору, перевірки й обробки фактичного матеріалу, зібраного на підприємстві під час практики.

Базові джерела інформації для збору необхідних даних – річні, квартальні звіти підприємства, оперативна, облікова (бухгалтерська) та статистична інформація, крім того, у процесі виконання аналізу використовуються планово-нормативна, інша облікова та необлікова інформація (наприклад, експертні оцінки).

Нормативну інформацію дають норми, нормативи, цінники та тарифні ставки.

Облікова інформація – це дані статистичного бухгалтерського й оперативно-технічного обліку та звітності.

Інша інформація міститься в актах обстеження та ревізій, рішеннях виробничих нарад, у пояснювальних та доповідних записках тощо.

Обґрунтованість аналітичних висновків значною мірою залежить від вірогідності та якості економічної інформації. Тому залучені до аналізу матеріали необхідно ретельно перевірити.

Перевірка передбачає підтвердження достатності та правильності матеріалів і правильності їхнього оформлення. Для цього для перевірки звітності потрібно вивчити послідовність і порівняння показників за суміжні періоди, пов'язаність та узгодженість окремих звітних показників із записами в регістрах бухгалтерського обліку та даними первинного обліку.

Після перевірки правильності інформації студент розпочинає аналіз діяльності підприємства.

5 ОФОРМЛЕННЯ РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ

Усі визначення економічних категорій та показників мають бути чіткими, економічно грамотними та відповідати вимогам Міністерства фінансів України.

Титульний аркуш, зміст, нумерація сторінок, таблиць, рисунків, список літератури оформляються згідно з прийнятими в Україні стандартами.

Розрахунково-графічна роботи може бути написана від руки або надрукована.

Перевагу потрібно надати комп'ютерному варіанту.

Текст роботи поділяється на розділи та підрозділи. Нумери розділів позначають арабськими цифрами з крапкою в кінці. Нумери підрозділів складаються з номерів розділу та підрозділу, розділених крапкою.

Кожний *розділ* роботи починається з нової сторінки.

Нумерація сторінок має бути наскрізною. Першою сторінкою вважається титульний аркуш. На ньому номер сторінки не пишеться. Якщо в роботі є рисунки та таблиці на окремих аркушах, їх включають у загальну нумерацію. Унаскрізну нумерацію включають також список літератури, додатки.

Значне місце в роботі займають аналітичні таблиці. Вони повинні мати коротку назву, не бути громіздкими, містити одиниці виміру, період, за який аналізуються показники. Усі таблиці потрібно нумерувати у такий спосіб: «Таблиця 2.3» (третя таблиця другого розділу).

Під час оформлення роботи потрібно дотримуватись правил оформлення кваліфікаційних робіт.

У кінці роботи ставиться підпис автора та дата виконання.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про оподаткування прибутку підприємств [Електрон. ресурс] : Закон України від 22.05.1997 № 283/97-ВР, зі змінами та доповненнями. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/334/94-вр#Text>, вільний (дата звернення 17.01.2024). – Назва з екрана.
2. Про оплату праці [Електрон. ресурс] : Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР, зі змінами та доповненнями. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр#Text>, вільний (дата звернення 21.01.2024). – Назва з екрана.
3. Болюх М. А Збірник задач з курсу «Економічний аналіз» : навч. посіб. / М. А. Болюх, М. І. Горбаток. – Київ : КНЕУ, 2002. – 232 с.
4. Бутинець Ф. Ф. Економічний аналіз : практикум : посібник для студ. спец. 7.050106 «Облік і аудит», 7.050201 «Менеджмент організацій» / Ф. Ф. Бутинець, Є. В. Мних, О. В. Олійник. – Житомир : ЖІТІ, ПП. «Рута», 2000. – 416 с.
5. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: навч. посіб. / Т. Д. Костенко, Є. О. Підгора, В. С. Рижиков та ін. – Київ : ЦНЛ, 2005. – 400 с.
6. Економічний аналіз : навч. посіб. / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбаток ; за ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. – Київ : КНЕУ, 2001. – 540 с.
7. Житна І. П. Економічний аналіз господарської діяльності підприємств / І. П. Житна, А. М. Нескреба. – Київ : Вища школа, 1992. – 191 с.
8. Івахненко В. М. Курс економічного аналізу : навч. посіб. / В. М. Івахненко. – Київ : КНЕУ, 2000. – 208 с.
9. Івахненко В. М. Економічний аналіз : навч.- метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / В. М. Івахненко, М. І. Горбаток, В. С. Львовчкін. – Київ : КНЕУ, 1999. – 176 с.
10. Калина А. В. Современный экономический анализ и прогнозирование

/ А. В. Калина, М. И. Конева, В. А. Яценко. – Київ : МАУП, 1998. – 416 с.

11. Каракоз Н. Н. Теория экономического анализа / Н. Н. Каракоз, В. Н. Самборский. – Київ : Вища школа, 1989. – 254 с.

12. Кононенко О. Аналіз фінансової звітності / О. Кононенко. – Харків : Фактор, 2002. – 144 с.

13. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості. – Київ, 2002. – 141 с.

14. Мец В. О. Економічний аналіз : збірник практичних завдань і тестів за даними П(С)БО : навч. посіб. / В. О. Мец. – Київ, 2001. – 236 с.

15. Мних В. В. Економічний аналіз : підручник для студ. ВНЗ / В. В. Мних. – Київ : ЦНЛ, 2003. – 412 с.

16. Мних Є. В. Економічний аналіз : підручник / В. В. Мних. – Київ : ЦНЛ, 2003. – 412 с.

17. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посіб. / Г. В. Савицька. – 2-ге вид., випр. і доп. – Київ : Знання, 2005. – 662 с.

18. Статистика підприємництва : навч. посібник / П. Г. Вашків, П. І. Пастер, В. П. Сторожук, Є. І. Ткач; за ред. П. Г. Вашківа, В. П. Сторожка. – Київ : Слобожанщина, 1999. – 600 с.

19. Тарасенко Н. В. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства : навч. посіб. для студ. економічних спеціальностей ВНЗ / Н. В. Тарасенко. – Київ : Алеута, 2003. – 485 с.

20. Цигилик І. І. Економічний аналіз господарської діяльності підприємства : опорний конспект лекцій / І. І. Цигилик, С. О. Кропельницька, О. І. Мозіль. – Київ : ЦНЛ, 2004. – 99 с.

21. Чумаченко М. Г. Економічний аналіз / М. Г. Чумаченко. – Київ : КНЕУ, 2001. – 540 с.

22. Матеріали фінансової, статистичної, бухгалтерської та оперативної звітності базового підприємства.

ДОДАТОК А

Рекомендована тематика розрахунково-графічної роботи

1. Аналіз виробництва продукції (робіт, послуг).
2. Аналіз стану та ефективності використання трудових ресурсів підприємства.
3. Аналіз мотивації та оплати праці на підприємстві.
4. Аналіз продуктивності праці виробничого персоналу в системі управління трудовими ресурсами підприємства.
5. Аналіз використання матеріальних ресурсів підприємства.
6. Аналіз руху та ефективності використання сировинних ресурсів у системі управління виробничою діяльністю підприємства.
7. Аналіз виконання плану матеріально-технічного постачання та забезпечення матеріальними ресурсами.
8. Аналіз основних фондів підприємства.
9. Аналіз витрат на виробництво та собівартості продукції.
10. Аналіз виробничих витрат у системі управління собівартістю реалізованої продукції підприємств виробничої сфери.
11. Аналіз матеріальних витрат підприємства та напрями їхньої оптимізації в умовах застосування сучасних інформаційних технологій.
12. Аналіз трудових витрат підприємства та напрями їхньої оптимізації в умовах застосування сучасних інформаційних технологій.
13. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.
14. Аналіз доходу від реалізації продукції у системі управління господарською діяльністю підприємства.
15. Аналіз ціноутворення на продукцію підприємства.
16. Аналіз реалізації продукції та маркетингової діяльності підприємств.
17. Аналіз інвестиційної та інноваційної діяльності підприємства.
18. Аналіз джерел формування капіталу підприємства.
19. Аналіз майнового стану підприємства.

20. Аналіз грошових потоків підприємства.
21. Аналіз ефективності й інтенсивності використання капіталу підприємства.
22. Аналіз фінансової стійкості підприємства.
23. Аналіз платоспроможності й ліквідності підприємства.
24. Аналіз ресурсозабезпечення підприємства.
25. Аналіз ефективності використання ресурсів підприємства.
26. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
27. Аналіз формування прибутку підприємства.
28. Аналіз розподілу прибутку та соціального розвитку підприємства.
29. Аналіз ефективності управління підприємством.
30. Аналіз організаційно-технічного рівня й розвитку виробництва.
31. Аналіз якості та конкурентоспроможності продукції підприємства.
32. Аналіз маркетингової діяльності підприємства.
33. Аналіз фінансового стану підприємства.

ДОДАТОК Б

Зразки планів розрахунково-графічних робіт

Тема 1 Аналіз виробництва продукції (робіт, послуг)

Зміст

Вступ.

1 *Теоретичний розділ.* Теоретичні аспекти аналізу виробництва продукції (робіт, послуг).

1.1 Значення, завдання і джерела аналізу виробництва продукції.

1.2 Аналіз обсягів і динаміки виробництва продукції.

1.3 Аналіз асортименту та структури випуску продукції.

1.4 Аналіз якості виготовленої продукції.

1.5 Аналіз ритмічності виробництва.

2 *Аналітико-рекомендаційний розділ.* Аналіз виробництва продукції (робіт, послуг) базового підприємства.

2.1 Техніко-економічна характеристика базового підприємства.

2.2 Аналіз виконання плану, динаміки та структури продукції (робіт, послуг) базового підприємства.

2.3 Аналіз якості продукції (робіт, послуг) базового підприємства.

2.4 Аналіз ритмічності виробництва продукції на базовому підприємстві.

2.5 Узагальнення резервів збільшення обсягів виробництва на базовому підприємстві та управлінські заходи щодо їхньої реалізації.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Тема 2 Аналіз стану та ефективності використання трудових ресурсів підприємства

Зміст

Вступ.

1 *Теоретичний розділ.* Теоретичні аспекти аналізу трудових ресурсів.

1.1 Значення, завдання і джерела аналізу трудових ресурсів.

1.2 Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами.

1.3 Аналіз використання трудових ресурсів підприємства (робочого часу, трудомісткості, продуктивності).

1.4 Аналіз витрат на оплату праці.

2 *Аналітико-рекомендаційний розділ.* Аналіз трудових ресурсів базового підприємства.

2.1 Техніко-економічна характеристика базового підприємства.

2.2 Аналіз динаміки, складу, структури та руху трудових ресурсів підприємства.

2.3 Аналіз використання робочого часу.

2.4 Аналіз ефективності використання трудових ресурсів базового підприємства.

2.5 Аналіз фонду заробітної плати працівників підприємства.

2.6 Узагальнення резервів підвищення ефективності використання трудових ресурсів базового підприємства та управлінські заходи щодо їхньої реалізації.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Тема 3 Аналіз використання матеріальних ресурсів підприємства

Зміст

Вступ.

1 *Теоретичний розділ.* Теоретичні аспекти аналізу використання матеріальних ресурсів підприємства.

1.1 Значення, завдання і джерела аналізу матеріальних ресурсів.

1.2 Система узагальнювальних і часткових показників, що застосовуються для оцінки ефективності використання матеріальних ресурсів.

1.3 Факторний аналіз матеріаломісткості продукції.

1.4 Розрахунок резервів росту обсягу продукції при ефективному використанні матеріальних ресурсів.

2 *Аналітико-рекомендаційний розділ.* Аналіз використання матеріальних ресурсів на базовому підприємстві.

2.1 Техніко-економічна характеристика базового підприємства.

2.2 Аналіз рівня та динаміки показників використання матеріальних ресурсів.

2.3 Аналіз впливу факторів на рівень матеріаломісткості.

2.4 Розрахунок та узагальнення резервів підвищення ефективності використання матеріальних ресурсів базового підприємства, оцінка їхнього впливу на обсяги виробництва. Обґрунтування управлінських заходів щодо реалізації резервів.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Тема 7 Аналіз виконання плану матеріально-технічного постачання та забезпечення підприємства матеріальними ресурсами

Зміст

Вступ.

1 *Теоретичний розділ.* Теоретичні аспекти аналізу матеріально-технічного забезпечення підприємства.

1.1 Значення, завдання і джерела аналізу виконання плану матеріально-технічного постачання та забезпечення матеріальними ресурсами.

1.2 Аналіз стану та руху матеріальних запасів.

1.3 Оцінка питомої ваги матеріальних запасів у загальній сумі майна підприємства.

1.4 Визначення резервів збільшення виробництва продукції.

2 *Аналітико-рекомендаційний розділ.* Аналіз поточних витрат базового підприємства.

2.1 Техніко-економічна характеристика базового підприємства.

2.2 Аналіз якості та виконання плану матеріально-технічного забезпечення підприємства.

2.3 Аналіз стану та руху різних видів запасів підприємства.

2.4 Узагальнення резервів підвищення ефективності виробництва шляхом покращення матеріально-технічного постачання базового підприємства та управлінські заходи щодо їхньої реалізації.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Тема 9 Аналіз витрат на виробництво та собівартості продукції

Зміст

Вступ.

1 *Теоретичний розділ.* Теоретичні аспекти аналізу витрат на виробництво та собівартості продукції підприємства.

1.1 Значення, завдання і джерела аналізу собівартості продукції.

1.2 Групування витрат за елементами та статтями затрат.

1.3 Оцінка виконання плану собівартості.

1.4 Аналіз собівартості окремих видів продукції.

1.5 Аналіз прямих витрат.

1.6 Аналіз витрат на одну гривню товарної продукції.

2 *Аналітико-рекомендаційний розділ.* Аналіз поточних витрат базового підприємства.

2.1 Техніко-економічна характеристика базового підприємства.

2.2 Аналіз динаміки, структури та виконання плану поточних витрат.

2.3 Аналіз собівартості окремих видів продукції базового підприємства.

2.4 Аналіз прямих витрат та факторів, що на них впливають.

2.5 Аналіз ефективності витрат на виробництво.

2.6 Узагальнення резервів підвищення ефективності використання витрат базового підприємства та управлінські заходи щодо їхньої реалізації.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Тема 13 Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства

Зміст

Вступ.

1 *Теоретичний розділ.* Теоретичні аспекти аналізу фінансових результатів діяльності підприємства.

1.1 Значення, завдання і джерела аналізу фінансових результатів діяльності підприємства.

1.2 Показники прибутку, що використовуються в економічному аналізі послуг.

1.3 Аналіз фінансових результатів від реалізації продукції, робіт та ін.

1.4 Показники рентабельності, порядок їхнього розрахунку й аналізу.

1.5 Факторний аналіз рентабельності продукції та виробництва.

2 *Аналітико-рекомендаційний розділ.* Аналіз фінансових результатів діяльності базового підприємства.

2.1 Техніко-економічна характеристика базового підприємства.

2.2 Аналіз формування прибутку від різних видів діяльності на базовому підприємстві.

2.3 Аналіз показників рентабельності. Факторний аналіз рентабельності.

2.4 Узагальнення резервів збільшення прибутку і рентабельності базового підприємства та управлінські заходи щодо їхньої реалізації.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Електронне навчальне видання

Методичні рекомендації
до виконання розрахунково-графічної роботи
з навчальної дисципліни

«АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

*(для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
всіх форм навчання зі спеціальності 281 – Публічне управління
та адміністрування)*

Укладач **ЗАПОРОЖЕЦЬ** Ганна Володимирівна

Відповідальний за випуск *М. А. Браташ*

Редактор *О. В. Михаленко*

Комп'ютерне верстання *Н. С. Федоронько*

План 2023, поз. 279М

Підп. до друку 11.03.2024. Формат 60 × 84/16.

Ум. друк. арк. 1,3.

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002.

Електронна адреса: office@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 5328 від 11.04.2017.